

Date : 29-10-2018 12:57:12

From : "[REDACTED] (WVL)"

To : "[REDACTED]@rhdhv.com, "[REDACTED]
[REDACTED]@vallei-veluwe.nl

Subject : wat is grond en wat is TAG en zand uit TAG

Hoi [REDACTED]

Belangrijk is om alvorens het onderzoek start , met oog op de veldwerkwaarnemingen en zeeffracties eerst de **gehele toelichting** van het besluit te lezen. Met oog op wat is grond en wat niet

Zie **ook** onder TAG en zand uit TAG

Mvg [REDACTED]

4.3.5 Definities grond en baggerspecie

De definities van grond en baggerspecie hebben betrekking op het fijne bodemmateriaal (maximale korrelgrootte van 2 millimeter) alsmede op van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind (2–63 mm). Ook natuurlijke mengsels van fijn bodemmateriaal en schelpen en grind vallen onder de noemer grond en baggerspecie. Het fijne bodemmateriaal bestaat doorgaans uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof. In uitzonderingsgevallen komt ook grond voor met vrijwel geen organische stof (bijvoorbeeld dekzanden) of vrijwel geen minerale delen (bijvoorbeeld mineraalarm veen). Schelpen en grind zijn in de definities opgenomen omdat zij regelmatig in de bodem voorkomen, en toepassing ervan als bodem geen bezwaren uit milieuoogpunt kent.

Uitsluiting van deze materialen zou het toepassen van grond en baggerspecie nodeloos beperken. Natuurlijke bodemmateriaal groter dan 63 mm worden in de bodemkunde beschouwd als stenen en worden niet gerekend tot de grondmatrix. Overigens komen stenen van nature slechts sporadisch voor in de Nederlandse bodem. Stenen worden gekwalificeerd als een bouwstof van natuurlijke oorsprong. Voor situaties waarin stenen voorkomen in grond of baggerspecie wordt verwezen naar de passage hierna over vermenging van grond en baggerspecie met ander materiaal.

De definities hebben een lange voorgeschiedenis. Tijdens een Algemeen Overleg met de Tweede Kamer op 27 juni 2002 heeft de toenmalige minister van VROM aangekondigd dat opnieuw zou worden gekeken naar de definitie van «grond». Hij doelde daarbij op het begrip «grond» zoals dat voorkomt in een aantal milieuregelingen, waaronder – toentertijd – het Bouwstoffenbesluit. Ter uitvoering hiervan zijn in de ambtelijke notitie «Naar een uniforme definitie van grond in de bodem- en afvalstoffenregelgeving» van mei 2004 voorstellen gedaan voor een nieuwe definitie. Nader overleg, onder meer in het kader van de Stuurgroep Bodem, heeft geleid tot aanpassing van de voorgestelde definitie. In hetzelfde kader

is tevens een definitie van «baggerspecie» ontwikkeld. De aldus totstandgekomen definities zijn thans opgenomen in het onderhavige besluit. Eerder is de nieuwe definitie van «grond» reeds opgenomen in de «Beleidsregels verontreinigde grond Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen».

De nieuwe definities hebben betrekking op grond en baggerspecie die niet is vermengd met ander materiaal. Zij worden daarom ook aangeduid als de «basisdefinities» van grond en baggerspecie. In grond en baggerspecie wordt doorgaans ook ander materiaal aangetroffen, zoals minerale bestanddelen (puin, vliegias, slakken), en niet-minerale, niet-natuurlijke bestanddelen (glas, plastic, behandeld en onbehandeld hout). Daarom moet ook worden geregeld in hoeverre dergelijk gemengd materiaal wordt aangemerkt als grond of baggerspecie. Hiertoe wordt een maximaal gewichtspercentage ander materiaal gehanteerd. Dit percentage kan per regeling verschillen, aangezien het afhankelijk is van de strekking van de regeling⁴. Het percentage maakt daarom geen deel uit van de basisdefinitie. In dit besluit is het percentage gesteld op 20%. Dit percentage heeft betrekking op het gewicht. Indien grond is vermengd met meer dan 20% ander materiaal kan deze voor de toepassing van dit besluit niet worden aangemerkt als grond. Evenmin kan het materiaal worden gekwalificeerd als een bouwstof (zie artikel 26, vierde lid van dit besluit). Door middel van zeven of scheiden kan voor dergelijke partijen het percentage ander materiaal in de grond worden teruggebracht tot onder de 20 gewichtsprocenten, zodat de partij kan worden aangemerkt als grond in het kader van dit besluit.

Voor bouwstoffen geldt een aanvullende eis dat deze maximaal uit 20 gewichtsprocenten grond en baggerspecie mogen bestaan (zie artikel 26, vierde lid), tenzij deze grond een functioneel onderdeel uitmaakt van de bouwstof (zie artikelsgewijze toelichting bij artikel 26). Dit betekent dat er producten zijn die geen grond en tevens geen bouwstof betreffen. Deze producten dienen bewerkt te worden met als doel een hoogwaardig gebruik als grond of bouwstof mogelijk te maken.

Het begrip baggerspecie is nevensgeschikt aan het begrip grond. Baggerspecie is dus niet opgevat als een categorie grond maar als een zelfstandige categorie. Baggerspecie is bodemmateriaal dat vrijkomt uit het oppervlaktewater of de voor dat water bestemde ruimte. Zie hieromtrent nader paragraaf 1.6.

Een gevolg van het feit dat er een koppeling wordt gelegd tussen oppervlaktewater en het begrip baggerspecie is dat het zand dat wordt gewonnen uit zandwinputten die zijn gelegen in het oppervlaktewater in juridische zin wordt beschouwd als baggerspecie. Dit laat onverlet dat de producenten van dit zand het materiaal onveranderd als zand op de markt kunnen brengen. De juridische benaming van dit zand als baggerspecie doet verder ook niets af of bij aan de status van het materiaal als primaire grondstof of afvalstof. Dat wordt bepaald door de feitelijke handelingen met het materiaal.

De basisdefinities zijn gebaseerd op de samenstelling van het materiaal. De directe herkomst van het materiaal is daarmee niet bepalend voor de vraag of er sprake is van grond of baggerspecie. Ook materiaal dat aan de samenstellingskenmerken voldoet, maar dat niet rechtstreeks vrijkomt uit de bodem, bijvoorbeeld omdat het eerder is toegepast, kan derhalve onder de definities vallen. Wel zal het steeds gaan om materiaal dat oorspronkelijk afkomstig is uit de bodem. Het moet immers gaan om materiaal «in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen». Met «van nature worden aangetroffen» wordt niet zozeer bedoeld op de directe herkomst van de gronddeeltjes, maar op de samenstelling van het materiaal. Het gaat erom dat het toe te passen product gronddeeltjes bevat (een samenstelling heeft) welke overeenkomt met gronddeeltjes die van nature in de bodem voorkomen en daarmee dat het toe te passen product dus ook geschikt is om als bodem te kunnen worden toegepast. Het materiaal hoeft dus niet rechtstreeks uit de bodem te komen, maar moet wel vergelijkbaar zijn met materiaal dat rechtstreeks uit de bodem komt.

De nieuwe definities sluiten goed aan bij de nieuwe regels voor het toepassen van grond en baggerspecie. Onder de nieuwe regels geldt dat het toe te passen materiaal duurzaam een bodemfunctie moet kunnen vervullen. Bij dit criterium is de herkomst irrelevant. Het gaat erom dat de toe te passen partij een samenstelling en structuur heeft zoals die ook elders in de bodem worden aangetroffen. Verder kan ook materiaal met een zeker aandeel ander fysisch materiaal duurzaam een bodemfunctie vervullen.

De nieuwe definities wijken af van de definitie van «grond» zoals deze was opgenomen in het Bouwstoffenbesluit. De definitie in het Bouwstoffenbesluit luidde als volgt: «niet-vormgegeven bouwstof met een vaste structuur, die van natuurlijke oorsprong is, niet door de mens is geproduceerd en onderdeel van de Nederlandse bodem kan uitmaken». Het Bouwstoffenbesluit kende geen afzonderlijke definitie van baggerspecie. Baggerspecie werd voor de toepassing van het Bouwstoffenbesluit beschouwd als grond. De voornaamste verschillen met de definitie uit het Bouwstoffenbesluit zijn als volgt.

In de eerste plaats is de relatie met het begrip «bouwstof» verbroken. In de tweede plaats heeft het begrip «baggerspecie» een afzonderlijke definitie gekregen. Daarmee wordt ingespeeld op het feit dat bepaalde toepassingen specifiek betrekking hebben op baggerspecie. In de derde plaats kende de definitie uit het Bouwstoffenbesluit herkomstelementen. Met name was bepaald dat het materiaal niet door de mens mocht zijn geproduceerd. Bovendien gold dat het materiaal onderdeel van de Nederlandse bodem moest kunnen uitmaken. De nieuwe definities kennen deze elementen niet meer. In de vierde plaats is nu een regeling opgenomen voor de aanwezigheid van ander *fysisch* materiaal in grond.

Diverse materialen die onder het Bouwstoffenbesluit geen grond waren, zijn dat onder deze regeling wel. Vanzelfsprekend moet ook bij deze materialen worden gekeken naar het gewichtspercentage ander materiaal. Voorts blijft

altijd gelden dat het moet gaan om materiaal «in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen». In de inspraakreacties is voor onderstaande materiaalstromen gevraagd duidelijkheid te scheppen over de status van het materiaal in relatie tot de definitie van grond.

Voor de onderstaande materiaalstromen geldt dat deze in ieder geval voldoen aan het eerste gedeelte van de definitie van grond, het betreft namelijk vast materiaal dat bestaat uit minerale delen en organische stof. Het gaat bij de beoordeling van de status van onderstaande materiaalstromen om de vraag of voldaan wordt aan de zinsnede «in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen».

De volgende stromen zijn genoemd in de inspraakreacties:

- Rioolkolken en gemalenslib, veegzand (RKGV)
- Zand uit de reiniging van RKGV
- Zeefzand
- Zand uit de reiniging van zeefzand
- Teerhoudend Asphaltgranulaat (TAG)
- Zand uit de reiniging van TAG
- Boorgruis
- Bentoniet
- Gereinigde grond
- Tarragrond
- Immobilisaten en stabilisaten

RKGV

RKGV betreft het materiaal dat via verwaaiing en oppervlakkige afspoeling in onze riolen terecht komt. Het betreft bodemmateriaal dat afhankelijk van de seizoensinvloeden in meer of mindere mate is vermengd met bijvoorbeeld bladeren en ander straatafval. Het materiaal is te beschouwen als grond, voorzover de 20% grens qua bijmengingen niet wordt overschreden.

Evenzeer geldt dit voor het gereinigde zand uit RKGV waarbij uiteraard geldt dat daarbij vanwege de toegepaste scheidingstechnieken geen sprake is van bijmengingen.

(Sorteer- en breker) Zeefzand

Zeefzand is een verzamelnaam voor een product dat vrijkomt bij het proces van sorteren, breken en afzeven van met name bouw en sloopafval en heeft als zodanig geen relatie met bodemmateriaal.

Het kan afkomstig zijn van bouw- en sloopafval maar ook van overig afval. Vanuit de oorsprong kan het materiaal belast zijn met allerlei niet-bodem gerelateerde bestanddelen zoals o.a. gips, piepschuim, glas, keramiek en metaaldeeltjes, etc. Zeefzand is derhalve in het algemeen een volledig bodemvreemd product.

De enige overeenkomst tussen grond en zeefzand is gelegen in de korrelgrootteverdeling, dit komt omdat het hoofdaandeel van bouw en sloopafval afkomstig is van steenachtig materiaal welke direct (natuursteen)

of indirect (klei voor bakstenen, zand voor beton) afkomstig is uit de bodem. Op basis van het bovenstaande kan gesteld worden dat zeefzand geen grond betreft. Zeefzand zal in de regel een niet-vormgegeven bouwstof betreffen, tenzij het aandeel grond in die niet vormgegeven bouwstof groter is dan 20%.

Een uitzondering op het bovenstaande wordt gevormd door de situatie dat met het afzeven is beoogd om bodemdeeltjes af te zeven, bijvoorbeeld bij het uitzeven van een bodemlaag waarin veel puin aanwezig is. In dergelijke gevallen heeft het zeefzand wel een relatie met bodemmateriaal en dient het als grond te worden beschouwd.

Zand uit zeefzand

De situatie is anders bij de beoordeling van het zand dat vrijkomt bij de afscheiding in een zandscheidings- of reinigingsinstallatie. Dit zand voldoet aan de definitie van grond, het zand is immers gebruikt om beton en bakstenen te maken, waarbij het zand dus in een product is opgesloten en het zand komt na een bewerkingsproces weer vrij. Dit zand kan normaliter gewoon een bodemfunctie vervullen. Aandacht daarbij is wel noodzakelijk voor de voorgeschiedenis van het zand afkomstig uit de reiniging van zeefzand. Vanwege de vermenging met allerlei soorten materialen is het noodzakelijk meer parameters te onderzoeken dan de parameters die regulier worden onderzocht, met name de uitloging van sulfaat is vaak een probleem bij gereinigd zand uit zeefzand. Dergelijke elementen moeten onderdeel zijn van een beoordelingsrichtlijn of de procedure bij partijkeuringen, waarbij de voorgeschiedenis van de partij ook aanleiding kan zijn voor het aanpassen van het analysepakket en voor het zonnodig apart bewerken van de stroom zeefzand ten opzichte van andere materiaalstromen (ook grond en RKGV worden in dergelijke installaties gereinigd). Het apart reinigen van deze stroom kan noodzakelijk zijn indien de kwaliteit van het gereinigde zeefzand anders is dan de kwaliteit van de overige gereinigde materialen.

TAG

TAG is een verzamelnaam voor een product dat is ontstaan door opbreken of affrezen van asfalt en heeft als zodanig geen relatie met bodemmateriaal. TAG is daarom een bodemvreemd materiaal. De enige overeenkomst tussen grond en TAG is gelegen in de korrelgrootteverdeling. Dit komt doordat een onderdeel van TAG afkomstig is van steenachtig materiaal dat direct of indirect afkomstig is uit de bodem. Op basis van het bovenstaande wordt gesteld dat TAG geen grond betreft.

Zand uit TAG

Het zand dat bij de reiniging van TAG vrijkomt is hetzelfde zand dat is gebruikt voor het maken van het asfalt. Dit zand voldoet aan de definitie van grond. Het zand is immers gebruikt om het zand te vervaardigen en komt na een bewerkingsproces weer vrij. Dit zand kan normaliter gewoon een bodemfunctie vervullen. Daarbij is wel aandacht noodzakelijk voor de voorgeschiedenis van het zand afkomstig uit de reiniging van TAG. Daarom

is het noodzakelijk om meer parameters te onderzoeken dan de parameters die regulier worden onderzocht. Dergelijke elementen moeten onderdeel uitmaken van een beoordelingsrichtlijn of de procedure bij partijkeuringen, waarbij de voorgeschiedenis van de partij ook aanleiding kan zijn voor aanpassing van het analysepakket en voor het zonedig apart bewerken van TAG ten opzichte van andere materiaalstromen. In de praktijk worden namelijk ook grond en RKGV in dergelijke installaties gereinigd. Het apart reinigen van deze stroom kan noodzakelijk zijn indien de kwaliteit van het gereinigde zand uit TAG anders is dan de kwaliteit van de overige gereinigde materialen.

Boorgruis & Bentoniet

Boorgruis is niets anders dan grond die is ontgraven door middel van een boortechniek. Ter voorkoming van het instorten van het boorgat wordt boorspoeling gebruikt. Voor de ondiepe boringen is dat vaak bentoniet (natuurproduct) en voor de diepere boringen wordt vaak een oliehoudende boorspoeling gebruikt. De olie in het oliehoudende boorgruis wordt na het vrijkomen gedestilleerd waarna dus feitelijk de oorspronkelijk ontgraven bodem resteert. Daar is de conclusie dus dat het materiaal grond betreft. Het Bentoniehoudende boorgruis, dat tevens grootschalig vrijkomt bij het horizontaal boren van tunnels en leidingen wordt veelal teruggewonnen en opnieuw als bentoniet ingezet en de resterende bentoniet/grondmengsels worden ontwaterd en bevatten dus gronddelen en bentoniet. Aangezien bentoniet een natuurproduct is afkomstig uit de bodem, betreft deze materiaalstroom ook grond.

Gereinigde grond

Gereinigde grond betreft grond die wordt ontdaan van zijn verontreinigingen en is na die behandeling uiteraard gewoon nog grond.

Tarragrond

Tarragrond is de aanhangende grond die vrijkomt bij het behandelen van gewassen na de oogst. Tarragrond kent ook andere benamingen, zoals spoelgrond en zeefgrond, en verschillende verschijningsvormen; afhankelijk van de oogstomstandigheden en de gehanteerde scheidingstechnieken komt tarragrond vrij als droge of natte stromen. Voor de toepassing van tarragrond, en de beoordeling daarvan onder dit besluit, maakt dit geen verschil: natte en droge tarragrond zijn beide grond in de zin van artikel 1 van dit besluit.

Immobilisaten en stabilisaten

Immobilisaten en stabilisaten betreffen producten waarin grond is vermengd met onder andere cement om enerzijds de uitloging te beperken en anderzijds de constructieve eigenschappen van het materiaal te verbeteren. Immobilisaten en stabilisaten betreffen geen producten met een samenstelling in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen en zijn dus vormgegeven of niet-vormgegeven bouwstoffen.

Ten slotte wordt opgemerkt dat het residu van de reiniging van grond en baggerspecie zelfstandig zal worden getoetst aan de definitie van grond respectievelijk baggerspecie. Afhankelijk van de samenstelling is het residu dus al dan niet grond of baggerspecie.